

TVÅMINUTERS UPPGIFT ... KONSTEN ATT SKRIVA

Vem man skriver för och vilket syfte man har är avgörande för hur man skall formulera en text. Det är viktigt att anpassa framställningssättet - till exempel ordval och menings byggnad.

Början och slutet - två viktiga punkter!

Det är en konst att börja en berättelse. Början skall väcka läsarens intresse och nyfikenhet.

Ungefär som kärlek vid ögonkastet. Du har två sekunder att ...

Ett vanligt sätt att börja är att läsaren får veta var eller när handlingen utspelar sig.

Till ex.

... Det är en lätt dag och solen står snett över slätten. Snart skall klockorna ringa, ty det är söndag.

eller ...

... Det var en kall vinter det året. Människorna krympte ihop i kölden och blev mindre, utom de som hade pälsverk.

En annan möjlighet är att hoppa rakt in i berättelsen och först så småningom teckna en bakgrund: "Äntligen stod prästen i predikstolen."

eller

" Jag minns så väl dagen mor gifte sig."

Början kan också visa och introducera innehållet.

"Den här berättelsen utspelar sig för länge sedan och handlar om min mormor.

Avslutningen på en berättelse är lika viktig som början. Vanligt är:

"Min mormor är nu död sedan länge, men ännu lever hon och hennes berättelser kvar både hos mig och min syster."

Du får två (2) minuter för den här uppgiften.

TEMPUSHARMONI

	Före referenspunkt	Referenspunkt	Efter referenspunkt
→ NU-TEMPUS	Presens perfekt har talat	→ Presens	→ Presens futurum talar ska
	tala, kommer att tala		
	presens + tid t.ex. talar (imorgon)		
→ DÅ-TEMPUS	Preteritum perfekt hade talat	→ Preteritum talade	→ Preteritum futurum skulle tala

- Tempus beror på vilken referenspunkt man har: NU eller DÅ.
- I NU är presens huvudtempus...
- I DÅ är preteritum huvudtempus...
- Normalt blandar vi inte NU-tempus och DÅ tempus i samma fras...
- Man kan/får inte säga: ~~Jag är trött för jag hade varit på fest...~~

Du får 5 min

VERB TEST

Öppna länken

<https://www.elevspel.se/amnen/svenska/1852-verb-tempus.html> och träna olika tempus.

Du får 5 min

INSÄNDARE ... Exempeltext insändare

Texten här nedanför är exempel på hur en insändare kan se ut. Det finns även en beskrivning av insändare med en genomgång av de typiska dragen för genren.

Inför köttfri dag i skolan! På vår skola serveras det varje dag någon typ av kött i matsalen. Är det inte hamburgare eller bacon så är det köttbullar och korvar av olika slag. Men behöver vi verkligen ha kött varje dag? Nej, vi vill att skolan inför minst en köttfri dag en gång i veckan. Varför?

För det första är det inte miljövänligt att äta kött. Det krävs tio gånger mer energi för att producera kött än vad det krävs för att producera grönsaker.

För det andra är det nyttigt att ha en köttfri dag. Enligt Livsmedelsverket kan vi sänka vårt intag av kött med hälften och fortfarande må bra. För det tredje skulle en köttfri dag i veckan leda till att efterfrågan på kött skulle minska. Detta skulle i sin tur leda till bättre djurhållning och mindre lidande för djuren.

En köttfri dag leder alltså till tre goda ting: Bättre miljö, bättre hälsa och bättre djurhållning. Nu kanske några menar att det räcker med att använda ekologiskt kött istället för importerat. Men fakta kvarstår fortfarande. En köttfri dag i veckan är bättre! Däremot får skolan gärna servera ekologiskt kött de andra fyra dagarna! Vår förhoppning är att alla skolor i kommunen från och med nästa termin inför en köttfri dag. Vi uppmanar alla elevråd i kommunen att kräva en köttfri dag i skolan!

Miljövänner, Hälsofreaket och Djurrättsaktivisten

INSÄNDARE ... BORT MED REKLAM

Öppna länken

<https://www.bing.com/videos/search?q=ins%c3%a4ndare+exempel&docid=608047659873220798&mid=2EFB303B9C79A1DA8ADC2EFB303B9C79A1DA8ADC&view=detail&FORM=VIRE> och se filmen om insändare. PLEASE.

INSÄNDARE ... TACKSAM FÖR ETT TACK

Öppna länken

<https://www.bing.com/videos/search?q=ins%c3%a4ndare+exempel&docid=608034190854601979&mid=92A8474B3CCF9587479E92A8474B3CCF9587479E&view=detail&FORM=VIRE> och se filmen om insändare.

INSÄNDARE ... GÄSS HINDRAR BADGÄSTERNA

Öppna länken

<https://www.bokus.com/bok/9789152336588/sprakvagen-sfi-d-lararhandledning-med-kopieringsunderlag/> och läs texten på sida nr. 16.

INSÄNDARE ... VI BEHÖVE INGEN NY VÄG

Öppna länken (KAPITEL 1 och INSÄNDARE)

<https://www.sprakvagen.se/d/> och lyssna på "ilsken och frustrerad".
Lyssna även på alla ord. Uttala orden själv därefter.

Det var några exempel. Du får 45 minuter för att läsa eller lyssna alla.

VALBORG

Valborg är en mycket gammal högtid, som kom till Sverige från Tyskland någon gång under medeltiden. Eldarna var tidigt ett inslag i denna skyddande fest, liksom ungdomstemat. Dess ursprung är katolskt, och firas till minne av det tyska helgonet Walpurgis.

Carl von Linné gjorde följande notering i sin anteckningsbok år 1749 på sin resa i Västmanland: "ty lantmannen har för sed alltifrån Hedenhös, att natten före Valborgsmässodagen upptända eldar på marken, att däromkring dansa och fägnas åt den kommande sommaren, vilket alltså är relikvier av de gamlas Floralia, som endast är kvarhållne i Uppland och de nästgränsande socknarna men näppeligen i andra svenska provinser."

Även om vi idag får hålla oss en smula skeptiska mot att valborg firats sedan "Hedenhös", så visar exemplet att valborg i Sverige ägnats åt att genom eldar skydda boskap och djur från rovdjur och magiska krafter.

Det svenska valborgsmässofirandet äger rum på aftonen före valborgsmässan den 1 maj, som fördes in i landet av tyskar på medeltiden. Det helgon som firades, Sankta Walpurgis, var en abbedissa som levde på 700-talet. Hennes namn hade antagligen inte blivit ihågkommet om inte första maj ända sedan medeltiden har varit en viktig profan festdag. I städerna valde köpmanna- och hantverkargillena nya dignitärer, och i byarna hölls bystämma med val av ny ålderman. Kvällen innan samlades man utomhus till en fest och tände bål.

I tysk tradition sågs Walpurgisnacht som tidpunkten för häxsabbaten, vilket antas vara förklaring till den tyska seden att tända eldar. Denna sed kom till svenska städer och spreds sedan till landsbygden.

Valborgsfirandet har i Sverige en historia från medeltiden, redan då förknippad med ungdomar och deras festande. I de gammaldanska områdena – Skåne, Halland och Blekinge – gick pojkar och flickor runt i byarna och uppvaktade bönderna. När de förbjöds att använda kyrkans klockor till samling, övergick de till att tända eldar för att påkalla uppmärksamhet. Detta ska enligt vissa tolkningar ha varit upprinnelsen till eldarna.

Källan ... Nordiska museet

Du får 20 min

VAD BETYDER ORDEN ... EN SJÄLVRÄTTANDE ÖVNING

För att göra den bör Du

<https://www.ovningsmastaren.se/ovningsmastaren/index.php/exercise/luckmening/9499> öppna länken.

ORDFÖLJD ... VILKET ALTERNATIV ÄR RÄTT ?

För att göra uppgiften bör Du

<https://www.ovningsmastaren.se/ovningsmastaren/index.php/exercise/luckmening/9499> öppna länken.

REPETERA ADJEKTIV samt BESTÄMD OCH OBESTÄMD FORM

Öppna

https://www.bokus.com/bok/9789174347043/pa-svenska-grammatik/?utm_source=Criteo&utm_medium=CPC&utm_campaign=Criteo_active&utm_term=1597008676 länken och läs noggrant sidor 32 och 33.

PLEASE.

Du får 10 min

SAMTAL ... ÖVA PRATA ... FYRA DILEMMAN

Läs om fyra dilemman här nedanför. Diskutera hur Ni skulle göra i de olika fallen:

Läs om fyra dilemman här nedanför. Diskutera hur ni skulle göra i de olika fallen.

Hur ska man göra?

1

Chefen är bortrest på semester. Det är fredag och alla har jobbat hårt hela veckan. Vid lunch föreslår en kollega att ni ska passa på att sluta ett par timmar tidigare.

- a Självklart säger man nej till sin kollegas förslag. Ens chef ska alltid kunna lita på en, även när chefen inte är på jobbet.
- b Ett par timmar kan man väl tänka sig någon gång. Man jobbar ju ofta över utan att få betalt.
- c Nja, man kanske inte går flera timmar tidigare, men en kvart kan väl gå bra.

2

En släkting utomlands är sjuk. Tidsskillnaden gör att den bästa tiden att ringa är under arbetstid.

- a Inget att diskutera, man ringer så klart från arbetstelefonen. Då behöver man ju inte betala en massa dyra telefonsamtal själv för sin låga lön.
- b Man måste ju ringa sin sjuka släkting, men man gör det naturligtvis från sin egen mobil. Sedan kan det inte hjälpas att det måste bli under arbetstid.
- c Ens arbetstid ska inte gå åt till privata telefonsamtal. Man får ringa från den egna mobilen under lunchen.

3

Det är dags att planera semestern. Just nu är det lugnt på kontoret eftersom de flesta kollegerna är på kurs.

- a Semesterplaner och annat sköter man utanför sin arbetstid. Hur skulle det se ut om alla planerade sin semester när man ska jobba?
- b Någon timme eller två kan man surfa runt för att hitta bra resmål och hotell. Herregud, kontoret går inte under för att man har lite trevligt på arbetstid.
- c Man kan prata med sina kolleger under lunchen och fikarasterna och höra om de kan ge en några bra semestertips.

4

Du ska snart gå från jobbet. Ikväll måste du skriva ut flera viktiga dokument. Alla papper till skrivaren hemma är slut. Klockan är mycket, så du hinner inte åka och köpa papper.

- a Dokumenten får vänta till nästa dag.
- b Man kan låna några papper från jobbet om man lämnar tillbaka dem nästa dag förstås.
- c Det finns ju massor av papper på jobbet. Det gör väl inget om man plockar med sig papper och pennor hem.

Du får 20 minuter för den här uppgiften.

Kvällens "SOUND" ... TRÖG ... Sebastian Wallden

... jag räknar varje tår som faller ner

<https://www.youtube.com/watch?v=gIcxN5UVFyM>

___ på nånting
Klockan har ju slagit tre
Tomma _____
Och du sitter där bredvid
Och säger vad jag gör för fel
Men det _____
Att du faller ner i gråt
Och du säger
"Jag var full snälla förlåt, det kommer inte hända mer"
Jag borde _____ allt det här
Och släcka ner mina bränder
Men jag har aldrig kunnat styra över det som jag _____

Jag fattar jag är trög som stannar kvar hos dig
Röker och jag _____ att det löser sig
Glömmer aldrig tiden du behöver mig
Vägrar tro på att du bara ljög
Jag fattar jag är trög som stannar kvar hos dig
Fast jag har ingen aning hur man säger nej
Glömmer aldrig tiden du behöver mig
_____ tro på att du bara ljög
Men allting som du säger gör mig _____

Ligger vaken
Undrar du ens hur jag mår?
Borde sova
Men jag räknar varje tår som faller ner
Hur blev det svårt?
_____ ensam
Ser ditt namn på min display
Svara inte
Men jag springer hem till dig
Det är om nåt en ny nivå

Jag borde lämna allt det här och _____ ner mina bränder
Men jag har aldrig kunnat styra över det som jag känner

Jag fattar jag är trög som stannar _ _ _ _ hos dig
Röker och jag tänker att det löser sig
Glömmer aldrig tiden du behöver mig
Vägrar tro på att du _ _ _ _ ljög
Men jag fattar jag är trög som stannar kvar _ _ _ dig
Fast jag har ingen aning hur man säger nej
Glömmer _ _ _ _ _ tiden du behöver mig
Vägrar tro på att du bara ljög
Allting som du säger gör mig trög
Jag är så trög
Jag är så trög
Jag är så _ _ _ _ _ trög

Fattar jag är trög som stannar kvar hos dig
Fast jag har ingen _ _ _ _ _ hur man säger nej
Glömmer aldrig tiden du behöver mig
_ _ _ _ _ tro på att du bara ljög
Men allting som du säger gör mig trög

Lyssna på låten och fyll i luckorna.

Du får 15 min för den här uppgiften.

Med aldrig sinande vänlighet

... Because i'm just a soul whose intentions are good.

Deno